

Ο ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΣ

ΓΙΟΥΑΚΙΜ ΖΑΝΤΕΡ

Ο κολυμβητής

μυθιστόρημα

Μετάφραση

ΜΑΡΙΑ ΦΑΚΙΝΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

«Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου».

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 365

Γιούακιμ Ζάντερ, *Ο κολουμβητής*

Τίτλος πρωτοτύπου: *Simmaren*

Μετάφραση: Μαρία Φακίνου

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια-Διόρθωση: Κώστας Σίμος

Σελιδοποίηση: Χριστίνα Κωνσταντινίδου

Φιλμ-Μοντάζ: Αναγραφή

Copyright© Joakim Zander, 2013

Published by agreement with Ahlander Agency

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2013

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Δεκέμβριος 2016

KET 9058 ΚΕΠ 1017/16

ISBN 978-960-16-6138-4

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Στη Λίζα, τη Μίλλα και τον Λούκας

*Γύρω μας, η τρέλα των αυτοκρατοριών
συνεχίζεται.*

ΤΖΕΪΝ ΧΙΡΣΦΙΛΑΝΤ

Ιούλιος 1980
Δαμασκός, Συρία

ΚΑΘΕ ΦΟΡΑ που σε αγκαλιάζω είναι η τελευταία φορά που σε αγκαλιάζω. Το ξέρω από την πρώτη στιγμή κιόλας. Και όταν επέστρεφες, και κράτησα στην άγρυπνη αγκαλιά μου το παιδί μας, το μόνο που σκεφτόμουν ήταν: «Αυτή είναι η τελευταία φορά».

Με κοιτάζεις, με βλέμμα τόσο αγνό όσο κι η υπόσχεση της βροχής, και ξέρω ότι ξέρεις. Ότι το ήξερες τόσο καιρό όσο κι εγώ. Την προδοσία μου. Απόψε είναι τόσο κοντά μας, που νιώθουμε τη βρομερή της ανάσα, τον βροντερό, ακανόνιστο ρυθμό της καρδιάς της.

Το μωρό κλαψουρίζει στην κούνια. Πετάγεσαι όρθια, όμως σε προλαβαίνω και σηκώνω πρώτος το παιδί. Την κρατώ πάνω στο στήθος μου. Νιώθω την ανάσα της, νιώθω την καρδιά της να χτυπά δυνατά κάτω από τη λεπτή, ανοιχτή γαλάζια κουβέρτα που έπλεξε η μητέρα σου. Αυτή η καρδιά είναι η καρδιά μου, και δεν υπάρχει κανένας πειστικός τρόπος που να εξηγεί πώς εγκαταλείπει κανείς την καρδιά του. Μόνο προσωπεία που υιοθετεί. Μόνο διαφορετικές βαθμίδες ψεμάτων που λέει. Κι αν υπάρχει κάποιος που διαπρέπει και στα δύο, αυτός είμαι εγώ.

Η πόλη βράζει από τη ζέστη. Έπειτα από δύο μήνες αμείλικτης ξηρασίας, καίει σαν λάβα. Κάθε που βραδιάζει,

η πόλη παύει να είναι γκριζα ή μπεζ, γίνεται διαφανής, τσακισμένη, ζαρωμένη, τρέμει σαν γέλη. Εδώ κανείς δε σκέφτεται καθαρά. Τα πάντα μυρίζουν σαν σκουπίδια. Σκουπίδια, καυσαέριο, σκόρδο και κύμινο. Εγώ, όμως, μόνο το παιδί μου μυρίζω. Κλείνω τα μάτια μου και παίρνω μια βαθιά ανάσα, πιέζω τη μύτη μου πάνω στο σχεδόν άτριχο κεφαλάκι της. Και το μωρό εξακολουθεί να καίει. Να καίει πάρα πολύ. Ο πυρετός δε λέει να υποχωρήσει.

Μου λες, αυτή είναι η τρίτη μέρα. Σε ακούω να ψαχουλεύεις στα συρτάρια για ασπιρίνη ή ό,τι μπορείς να βρεις. Αυτή η ζέστη. Μας τρελαίνει. Ξέρουμε ότι δεν έχω τίποτε από αυτά εδώ, στο διαμέρισμά μου, στον αντικατοπτρισμό μου. Γιατί είμαστε καν εδώ;

«Δώσε μου τα κλειδιά του αυτοκινήτου», λες.

Κουνάς το χέρι σου, σαν πωλητής στο παζάρι που ζητά χρήματα. Και όταν διστάζω: «Δώσε μου τα κωλοκλειδιά σου».

Η φωνή σου είναι μια οκτάβα πιο ψηλά, έναν τόνο πιο απελπισμένη.

«Όχι, περιμένε... Δεν είναι καλύτερα αν εγώ...» αρχίζω να λέω.

Το μωρό στέκει τελείως ακίνητο πάνω στον ώμο μου. Ανασαίνει τόσο αδύναμα, σχεδόν ανεπαίσθητα.

«Και πώς διάολο σκοπεύεις να μπεις στην πρεσβεία; Μου λες; Δεν το βλέπεις ότι χρειαζόμαστε κάτι για να σταματήσουμε τον πυρετό;»

Σφίγω διστακτικά τα κλειδιά στην τσέπη μου. Καθώς προσπαθώ να κρατήσω όρθιο το παιδί στην αγκαλιά μου, μου πέφτουν από τα χέρια, προσγειώνονται με έναν υπόκωφο κρότο στο μαρμάρινο δάπεδο του διαδρόμου. Η ζέστη πνίγει ακόμα και τον ήχο, σκέφτομαι. Τον καθυστε-

ρεί, τον κάνει πιο αργό. Γονατίζουμε για να πιάσουμε τα κλειδιά. Για μια στιγμή τα δάχτυλά μας αγγίζονται φευγαλέα, οι ματιές μας. Έπειτα αρπάζεις τα κλειδιά και σηκώνεσαι όρθια, χάνεσαι στις σκάλες που αντηχούν από τα βήματά σου. Αφήνεις πίσω μόνο τον πνιχτό ήχο μιας πόρτας που χτυπά δυνατά.

Στέκομαι με το μωρό στη σκιερή λωρίδα του μπαλκονιού που βλέπει στον δρόμο. Η ανάμνηση από ένα αεράκι χαϊδεύει το πρόσωπό μου. Η ζέστη δυσκολεύει την ανάσα μου. Στην ατμόσφαιρα: καυσαέριο, κύμινο. Τι απέγινε το γιασεμί; Κάποτε αυτή η πόλη μύριζε σαν γιασεμί.

Το μενταγιόν που μου έδωσες, προτού τα πάντα γίνουν ζέστη, πυρετός και φυγή, καίει πάνω στο στήθος μου. Κάποτε ανήκε στη γιαγιά σου, στη μητέρα σου. Σκέφτομαι να το αφήσω εδώ. Σκέφτομαι να το αφήσω πάνω στον μπουφέ του χολ, αυτό με τις ψηφίδες από φίλνιτσι και ροδόξυλο που αγοράσαμε μαζί από το παζάρι, όταν αυτός ο δεσμός δε μετρούσε ούτε μία βδομάδα. Νιώθω ότι δεν έχω το δικαίωμα να πάρω μαζί μου το μενταγιόν. Δε μου ανήκει πια. Αν μου ανήκε και ποτέ.

Ξέρω ό,τι πρέπει να ξέρει κανείς για να επιβιώσει. Ξέρω κάθε δρόμο αυτής της πόλης, κάθε καφέ. Ξέρω κάθε μουστακαλή ιδιοκτήτη καταστήματος με αντίκες και ύποπτη πελατεία, κάθε κουτσομπόλη έμπορο χαλιών, το αγόρι το οποίο πουλά τσάι μέσα από το τεράστιο σαμοβάρι που κουβαλά στην πλάτη του. Έχω γευτεί εισαγόμενο ούισκι μαζί με τον πρόεδρο σε ποτισμένες από τον καπνό αίθουσες, μαζί με ηγέτες οργανισμών τους οποίους επισήμως αποκηρύσσει. Ο πρόεδρος γνωρίζει το όνομά μου. Ένα από τα ονόματά μου. Εγώ χειρίζομαι το χρήμα. Φροντίζω να καταλήγει σε χέρια που ωφελούν τα συμφέροντα τα

οποία με έχουν στείλει εδώ να προστατεύω. Αν με συναστραφείς, μιλώ καλύτερα από σένα τη γλώσσα σου.

Την ίδια στιγμή: πήγαινε με κάπου αλλού. Ρίξε με στη ζούγκλα, στις στέπες, στο λόμπι του ξενοδοχείου Savoy. Δώσε μου ένα λεπτό. Θα γίνω μια σαύρα, ένα κιτρινωπό φύλλο χλόης, ένας νεαρός τραπεζίτης με ριγέ σακάκι, κάπως μακριά μαλλιά κι ένα ετερόκλητο αλλά προνομιούχο παρελθόν. Ξέρω τους φίλους σου από το πανεπιστήμιο, αόριστα, μέσω άλλων. Αυτοί ποτέ δε με θυμούνται.

Εσύ δεν το ξέρεις, αλλά είμαι πολύ καλύτερος από σένα. Αλλάζω πιο γρήγορα. Ενσωματώνομαι καλύτερα. Έχω πιο αόριστο περίγραμμα και πιο σκληρό πυρήνα. Διατηρώ χαλαρούς δεσμούς. Αν γίνουν πιο ισχυροί, τους διακόπτω. Και τώρα; Η προσοχή μου διασπάστηκε και τους άφησα να εξελιχθούν ανεξέλεγκτα, τους άφησα να γίνουν πιο πυκνοί. Οι δεσμοί αίματος.

Το παιχνίδι κρατά για πάντα, αυτός ο γύρος όμως έχει τελειώσει. Σφίγγω το παιδί πάνω στο στήθος μου, περιφέρομαι με ανυπομονησία πάνω στο τσιμέντο. Όταν εικόνες θανάτου περνούν σαρωτικές μέσα από τις συνάψεις μου, κλείνω σφιχτά τα μάτια και κουνώ το κεφάλι μου. Ψιθυρίζω ασυνείδητα από μέσα μου. «Όχι, όχι, όχι...»

Το πρησμένο πρόσωπο μες στον ανοιχτό υπόνομο δίπλα στον αυτοκινητόδρομο για το αεροδρόμιο. Αυτό το επίμονο βλέμμα. Οι μύγες μες στη ζέστη. Οι μύγες.

«Όχι, όχι, όχι...»

Γιατί δεν τον άφησα απλώς να ζήσει; Ήδη γνώριζα τα πάντα. Γιατί έπεισα τον Φίρας να συναντηθούμε ακόμα μία φορά ενώ τα ίχνη έκαιγαν κιόλας κατακόκκινα; Παραήταν όμως αντιφατικά, απίστευτα. Έπρεπε να το ακούσω

ξανά. Να κοιτάξω για άλλη μια φορά μέσα στα νευρικά μάτια του Φίρας για να δω αν κρυβόταν κάτι εκεί. Να δω αν περνούσε κάποια σκιά από το πρόσωπό του όταν διαστακτικά επαναλάμβανε τις λεπτομέρειες για τελευταία φορά. Να δω αν είχε περισσότερα τικ ή αν είχαν τελειώς εξαφανιστεί. Όλα αυτά τα σημάδια. Αυτές οι λεπτές αποχρώσεις. Όλα αυτά τα οποία σχηματίζουν τη σχεδόν αδιόρατη γραμμή ανάμεσα στην αλήθεια και στα ψέματα, στη ζωή και στον θάνατο. Κλείνω τα μάτια και κουνώ το κεφάλι μου καθώς με κατακλύζουν η αγωνία και οι ενοχές. Θα έπρεπε να το ξέρω.

Και πλέον δεν υπάρχει χρόνος για χάσιμο. Κάποιος σύνδεσμός μου έχει νοικιάσει ένα αυτοκίνητο το οποίο είναι σταθμευμένο στη γωνία. Ένα σακίδιο με ρούχα, χρήματα και καινούριο διαβατήριο με περιμένουν στο πορτοπαγκάζ. Ο δρόμος της διαφυγής έχει τεθεί σε λειτουργία, γραμμένος με άορατη μελάνη πίσω από τα βλέφαρά μου. Είναι η μόνη λύση πια. Να γίνω καπνός και έπειτα μόνο αέρας. Να γίνω μέρος του κυμίνου, του σκόρδου, των σκουπιδιών, του καυσαερίου. Και ίσως, κάποια καλή μέρα, του γιασεμιού.

Κρατώ το μωρό ψηλά μπροστά μου. Βλέπω με ανακούφιση ότι έχει τα μάτια σου. Έτσι θα είναι πιο εύκολο. Ποιος άντρας εγκαταλείπει το ίδιο του το παιδί; Ακόμα κι αν είναι για να το προστατέψει. Η μία προδοσία μετά την άλλη. Το ένα ψέμα πίσω από το άλλο. Για πόσο καιρό μπορεί η σχετικοκρατία να σώζει την ψυχή κάποιου;

Οι ήχοι του δρόμου. Πιο αργοί, πιο νωθοί μες στη ζέστη. Ίχνη από κουρασμένες φωνές οι οποίες ίσα που φτάνουν πάνω στον τρίτο όροφο. Αυτοκίνητα που αργοκυλούν –χωρίς νερό, ταλαιπωρημένα– πάνω στο ζεματιστό τσιμέντο.

Και τότε, ένα αυτοκίνητο αγκομαχά καθώς η μίζα του δε λέει να πάρει μπροστά. Ένα κλειδί γυρνά, αλλά το μπουζί δεν ανταποκρίνεται. Μία φορά: *Ααααανννιαναναναναναναναναναν.*

Βγαίνω στον ήλιο, πλησιάζω στο κάγκελο, προφυλάσοντας το παιδί στην αγκαλιά μου. Είναι σαν να γλιστρώ μέσα σε ένα λουτρό που κάνει υπερβολική ζέστη. Ιδρώτας τρέχει στα μάγουλά μου, στις μασχάλες μου· η πλάτη και το στήθος μου είναι ήδη μούσκεμα. Σκύβω πάνω από το κάγκελο, βρίσκω με το βλέμμα μου το σκουριασμένο, παλιό πράσινο Renault. Απέναντι στον δρόμο. Σκέψεις οργώνουν το μυαλό μου. Πόσο χαρούμενος ήμουν που βρήκα τη συγκεκριμένη θέση για το αυτοκίνητο. Πώς νόμιζα ότι θα έμενε εκεί παρκαρισμένο για βδομάδες, μήνες. Ότι ίσως κάποια μέρα θα έβρισκες τελικά τα κλειδιά και θα το μετακινούσες. Όμως γιατί να σ' ένοιαζε το αυτοκίνητο; Ο ήλιος αντανακλά στο παράθυρο του συνοδηγού. Όταν όμως μισοκλείνω τα μάτια μου, σε βλέπω. Τα όμορφα, ξανθά μαλλιά σου, άτονα και λαδωμένα από τα ξάγρυπνα βράδια, την έλλειψη νερού. Σκύβεις μπροστά, το πρόσωπό σου παραμορφωμένο από τον εκνευρισμό, τους πονοκεφάλους, τις ανησυχίες σου, τις σκέψεις που κατακλύζουν το μυαλό σου. Νομίζω πως είσαι ό,τι ομορφότερο έχω δει ποτέ μου, και αυτή είναι η τελευταία φορά που θα σε δω. Το μαχαίρι μπήγεται ξανά και ξανά μες στην καρδιά μου.

Γυρνάς το κλειδί στη μίζα ακόμα μία φορά:

Ααααανννιαναναναναναναναν.

Είναι το σημάδι. Ένα από τα σημάδια. Ένα από τα χιλιάδες σημάδια που έχω μάθει να αναγνωρίζω για να επιβιώνω. Και ξέρω ότι είναι πολύ αργά, πάρα πολύ αργά. Η συνειδητοποίηση διαπερνά όλο μου το σώμα. Ο φόβος του

θανάτου, η απελπισία, η ενοχή, η ενοχή, η ενοχή. Όλα αυτά μέσα στο χρονικό διάστημα που απαιτείται για να ανταποκριθεί στον πόνο ένα νεύρο.

Όταν η έκρηξη ξεσκίζει τα τύμπανά μου, έχω ήδη πέσει στο δάπεδο του μπαλκονιού. Η ζέστη δεν έπνιξε, ούτε κάλυψε την έκρηξη. Είναι φρικτή, μεγαλοπρεπής. Μία ολόκληρη μάχη συμπίεσμένη μέσα σε μια στιγμή. Νιώθω χιλιάδες μικροσκοπικούς, πανάλαφρους και αιχμηρούς κόκκους να με καλύπτουν σαν στάχτη. Γυαλί και μάλλον κομματάκια από την ασφαλτο, μεταλλικά θραύσματα.

Έπειτα, απόλυτη ησυχία. Είναι σαν να κείτομαι κάτω από μια γυάλινη κουβέρτα, μια κουβέρτα από φτηνό τσιμέντο, σκουριασμένο ατσάλι. Σκέφτομαι ότι αιμορραγώ. Σκέφτομαι, αν σκέφτομαι τότε είμαι ζωντανός. Σκέφτομαι, τα μπράτσα μου πρέπει να βρίσκονται κάπου εδώ, τα νιώθω κάτω από το τσιμέντο. Σκέφτομαι, τι κρατώ στα χέρια μου, τι βρίσκεται από κάτω μου; Καταφέρνω να κυλήσω στο πλάι. Τσιμέντο και γυαλιά θρυμματίζονται, κροταλίζουν γύρω μου. Αρχίζω να ανασηκώνομαι προσεκτικά, ακουμπώ πάνω στον αγκώνα, ο οποίος δείχνει να ανταποκρίνεται στο νευρικό μου σύστημα.

Το παιδί βρίσκεται από κάτω μου, τα χέρια μου πιέζουν δυνατά τα αυτιά του. Το παιδί με κοιτάζει ανοιγοκλείνοντας τα μάτια, παίρνει μια λεπτή, εμπύρετη ανάσα. Ούτε ένα θραύσμα από τα γυαλιά δεν την έχει αγγίξει.

8 Δεκεμβρίου 2013
Ουψάλα, Σουηδία

Ο ΜΑΧΜΟΥΝΤ ΣΑΜΜΟΣ δεν ήταν αυτό που θα αποκαλούσε κανείς παρανοϊκός. Το αντίθετο μάλιστα. Αν τον ρωτούσες, θα περιέγραφε τον εαυτό του ως λογικό. Τυπικό. Και πάνω απ' όλα: σταθερό.

Ο Μαχμούντ ποτέ του δεν είχε πιστέψει στους ισχυρισμούς περί αλλοτριωτικού συστήματος, στις μηχανορραφίες. Αυτά ήταν για τους εφήβους, τους οπαδούς της τζιχάντ, τους συνωμοσιολόγους. Δεν είχε παλέψει να ξεφύγει από την απόγνωση και το τσιμέντο των προαστίων, μέσα από όλα αυτά και ακόμα περισσότερα, για να φτάσει στο διδακτορικό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου της Ουψάλας, εφευρίσκοντας δικαιολογίες. Αν ήταν σίγουρος για ένα πράγμα, αυτό ήταν ότι εννέα στις δέκα περιπτώσεις η πιο απλή εξήγηση ήταν και η σωστή. Η παράνοια ήταν για τους αποτυχημένους.

Με ένα μικρό τίναγμα του ποδιού, έκλεισε το σταντ του σκουριασμένου ποδηλάτου του μπροστά από τη βιβλιοθήκη Καρολίνα Ρεντιβίβα. Κάποτε ήταν καταγάλανο. Όμως μόνο οι πρωτοετείς είχαν ωραία ποδήλατα στην Ουψάλα. Οι παλιές καραβάνες ήξεραν ότι θα τους τα έκλεβαν μέσα στην πρώτη βδομάδα. Το ποδήλατο του Μαχμούντ ισοροπούσε πάνω σε αυτή τη λεπτή γραμμή, ανάμεσα στην

τέλεια παραλλαγή και στην απόλυτη έλλειψη λειτουργικότητας.

Γύρισε μερικές φορές τα πεντάλια και έπειτα άφησε την κατηφόρα που οδηγούσε στην πόλη να αναλάβει τα υπόλοιπα. Έπειτα από σχεδόν επτά χρόνια στην Ουφάλα, ακόμα του άρεσε να κατεβαίνει τρέχοντας την Ντροτνινγκάταν, νιώθοντας τον άνεμο στο πρόσωπό του. Ο αέρας ήταν παγωμένος πάνω στους κόμπους των δαχτύλων του. Έριξε ασυναίσθητα μια ματιά πίσω από την πλάτη του. Τα ηλεκτρικά φώτα του λόφου που οδηγούσαν στη βιβλιοθήκη έλαμπαν, μοναχικά και μελαγχολικά, μες στο σκοτάδι των αρχών του Δεκέμβρη. Κανείς δεν τον ακολουθούσε.

Το γραφείο υποδοχής της Νομικής σχολής στην πλατεία Γκάμλα Τόργετ λαμποκοπούσε από τα χριστουγεννιάτικα στολίδια. Παρόλο που ήταν Κυριακή, το χριστουγεννιάτικο δέντρο και τα κεριά της Σαρακοστής ήταν αναμμένα, όμως ο διάδρομος του τρίτου ορόφου ήταν σκοτεινός και ήσυχος. Ξεκλείδωσε την πόρτα του μικρού, ακατάστατου γραφείου του, μπήκε μέσα, άναψε το φως πάνω στο τραπέζι και άνοιξε τον υπολογιστή του.

Έχοντας την πλάτη γυρισμένη στο παράθυρο, κάθισε στην καρέκλα του βάζοντας στην άκρη δύο βιβλία για την ιδιωτικοποίηση των κρατικών λειτουργιών και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Σύντομα, αν όλα πήγαιναν όπως τα είχε σχεδιάσει, θα καμάρωνε κι εκείνος για το βιβλίο που είχε γράψει με το ίδιο θέμα. *Η ιδιωτικοποίηση του πολέμου*. Αυτός ήταν ο τίτλος της διατριβής του. Είχε γράψει περίπου το μισό.

Ήταν αρκετά κλασικό ό,τι είχε γράψει ως τώρα. Μάλλον

περιείχε περισσότερη έρευνα πεδίου από τη συνηθισμένη διδακτορική διατριβή στα νομικά. Όμως αυτή ήταν η ιδέα: κάτι σύγχρονο, διεπιστημονικό. Είχε πάρει συνεντεύξεις από πενήντα εργαζόμενους σε διάφορες αμερικανικές και βρετανικές εταιρείες στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν. Εταιρείες που εκτελούσαν αρμοδιότητες τις οποίες πραγματοποιούσε κάποτε ο στρατός, από μεταφορά και ανεφοδιασμό μέχρι διαφορετικούς τύπους φρούρησης, ακόμα και αληθινή μάχη.

Στην αρχή, είχε ελπίσει ότι θα έβγαζε κάποιο λαβράκι, κάτι σαν το Άμπου Γκράιμπ ή το Μάι Λάι. Να γίνει ο ακαδημαϊκός ο οποίος αποκάλυπτε μεγάλα και φρικτά εγκλήματα. Η καταγωγή του, επίσης, αποτελούσε πλεονέκτημα, το ήξερε αυτό. Όμως δεν είχε ανακαλύψει τίποτε θεαματικό. Είχε απλώς κάνει μια επαρκή έρευνα και καταλογογράφηση των εταιρειών και των κανόνων, με αποτέλεσμα τη δημοσίευση ενός άρθρου στο *European Journal of International Law* και μια σύνοψη στην *Dagens Nyheter*, τη μεγαλύτερη σουηδική εφημερίδα. Και μετά απ' αυτά προέκυψε μια αναπάντεχη συνέντευξη με το CNN στην Καμπούλ, η οποία οδήγησε με τη σειρά της σε προσκλήσεις σε διεθνή συνέδρια και συμπόσια. Δεν ήταν λαβράκι, ήταν όμως η γλυκιά, γλυκιά γεύση της επικείμενης επιτυχίας.

Ώσπου, δηλαδή, ήρθε το μήνυμα.

Ο Μαχμούντ πήρε στα χέρια του μια χοντρή στοίβα πενήντα σελίδων πάνω από το γραφείο του και αναστέναξε: το τελευταίο κεφάλαιο της διατριβής του. Ακόμα και η πρώτη σελίδα ήταν κατακόκκινη από τα σχόλια. Ο έφεδρος αξιωματικός του, ο οποίος είχε γίνει πανεπιστημιακός σύμβουλος, διέκρινε και την παραμικρή τρύπα στην επι-

χειρηματολογία ή τα στοιχεία που είχε συλλέξει. Ο Μαχμούντ ένιωσε αποκαρδιωμένος και άφησε κάτω τη στοίβα. Πρώτα τα μείλ.

Ο παλιός υπολογιστής γουργούρισε δυνατά καθώς ο Μαχμούντ προσπάθησε να ανοίξει το πρόγραμμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, σαν να διαμαρτυρόταν που δούλευε Κυριακή. Ο τεχνολογικός εξοπλισμός του τμήματος ήταν παμπάλαιος. Όμως αυτό αποτελούσε τεκμήριο για το κύρος του. Δεν ερχόταν κανείς σε αυτό το τμήμα για τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του. Ερχόταν για το αντίθετο: πεντακόσια χρόνια παράδοσης.

Ο Μαχμούντ έριξε μια ματιά στη σκοτεινιά του Δεκέμβρη έξω από το παράθυρό του. Μπορεί το γραφείο του να ήταν μικρό, όμως είχε την καλύτερη θέα στην Ουφάλα. Μπροστά μπροστά ήταν ο ποταμός Φύρις και το σπίτι που χρησιμοποίησε ο Ίνγκμαρ Μπέργκμαν για το Φάνι και Αλέξανδρος. Πώς το έλεγαν να δεις; Ακαδημία Μιλ; Πίσω του, έτσι όπως ήταν φωτισμένα ο καθεδρικός και το κάστρο, έμοιαζαν με φάντασμα μέσα στην άσπιλη ακαδημαϊκή αριστοκρατία τους. Ο Μαχμούντ σχεδόν ποτέ πλέον δεν το σκεφτόταν, όμως αυτή η θέα δε θύμιζε σε τίποτε τη μικρή παιδική χαρά και το ξεφλουδισμένο τσιμέντο όπου μεγάλωσε.

Τελικά, ο υπολογιστής παραδόθηκε επιτρέποντας στον Μαχμούντ να διαβάσει τα μηνύματά του. Μόνο ένα καινούριο μείλ, χωρίς θέμα. Καθόλου περίεργο, αφού είχε ελέγξει τα μηνύματά του μόλις πριν ένα τέταρτο στη βιβλιοθήκη. Ετοιμαζόταν να το σβήσει ως ανεπιθύμητο όταν είδε τη διεύθυνση του αποστολέα. Trooper00@hotmail.com.

Ένωσε την καρδιά του να χτυπά δυνατά. Ήταν το δεύτερο μήνυμα που λάμβανε από αυτή τη διεύθυνση. Το

πρώτο είχε έρθει ακριβώς μετά το πρόσφατο ταξίδι του στο Αφγανιστάν και αποτελούσε την αιτία για τη διστακτική παράνοια που τον είχε πιάσει τις τελευταίες βδομάδες.

Το μήνυμα ήταν σύντομο, στα σουηδικά, και προφανώς το είχε στείλει κάποιος ο οποίος βρισκόταν στο Αφγανιστάν.

Σαμμός,

Σε είδα πριν λίγες μέρες στο CNN. Σαν να σοβάρεψες πολύ αυτό τον καιρό. Μπορούμε να συναντηθούμε στην Καμπούλ; Έχω πληροφορίες που ενδιαφέρουν εξίσου και τους δύο. Να προσέχεις, σε παρακολουθούν.

Θάρρος, σθένος και αποφασιστικότητα.

Αυτό το οικείο ύφος. «Θάρρος, σθένος και αποφασιστικότητα». Γνώριμες λέξεις από μian άλλη εποχή. Ήταν προφανώς κάποιος που τον ήξερε.

Και η κατάληξη. «Σε παρακολουθούν». Ο Μαχμούντ το είχε αγνοήσει. Το είχε χλευάσει. Από κάποιον φίλο θα ήταν. Κάποιος που του έκανε πλάκα. Σύντομα θα λάμβανε ένα καινούριο μήνυμα: «Χα χα! Σ' την έφερα!». Υπήρχαν πτυχές από το παρελθόν του μοναδικές πλέον στον κοινωνικό του κύκλο, και καμιά φορά αποτελούσαν πηγή αστεϊσμού ανάμεσα στους νέους φίλους του. Όμως τίποτε άλλο δεν κατέφτασε. Σιγά σιγά άρχισε να παρατηρεί καλύτερα τον περίγυρό του. Απλώς για να είναι ασφαλής. Μόνο και μόνο επειδή – να, γιατί όχι;

Και τότε ακριβώς, το ίδιο απόγευμα, το είχε δει. Ένα συνηθισμένο Volvo V70. Σε γραφειοκρατικό γκριζο χρώμα. Σταθμευμένο κάτω από μια σβηστή λάμπα του δρόμου,

μπροστά από το μικρό στούντιο στη συνοικία Λύτχαγκεν που έμενε. Και αργότερα, την ίδια βδομάδα, το ξαναείδε βγαίνοντας από το γυμναστήριο της πανεπιστημιούπολης μετά τον εβδομαδιαίο αγώνα μπίτζμπολ. Κατέγραψε στη μνήμη του τον αριθμό της πινακίδας. Και μετά το έβλεπε παντού. Ο Μαχμούντ ανατρίχιασε. Μπορεί να ήταν σύμπτωση. Μπορεί και όχι.

Στράφηκε ξανά στον υπολογιστή και άνοιξε το νέο μήνυμα. Άραγε θα αποκαλυπτόταν τώρα το αστείο; Δεν είχε παραδεχτεί ως τώρα στον αποστολέα του ότι είχε κάπως επηρεαστεί.

Το μήνυμα ήταν στα σουηδικά:

Σαμμός,

Θα επικοινωνήσω μαζί σου στις Βρυξέλλες. Πρέπει να συναντηθούμε.

Θάρρος, σθένος και αποφασιστικότητα.

Ο Μαχμούντ ένωσε την καρδιά του να χτυπά ακόμα πιο δυνατά. Πώς γίνεται αυτός ο άνθρωπος να γνωρίζει ότι θα πήγαινε στις Βρυξέλλες σε δέκα περίπου μέρες; Μόνο ο σύμβουλος του ήξερε ότι είχε δεχτεί μια πρόσκληση για να μιλήσει σε ένα συνέδριο που οργάνωνε η Διεθνής Ομάδα Κρίσεων, την άλλη Πέμπτη. Ο Μαχμούντ ένωσε να ανατριχιάζει ολόκληρος: ένας παράλογος φόβος απλώθηκε στη σπονδυλική του στήλη. Μπορεί τελικά να επρόκειτο για αστείο; Μήπως είχε απλώς φανταστεί το Volno; Αλλά και πάλι... Κάπου μέσα του ένωσε αναστάτωση, υπερένταση.

Κούνησε το κεφάλι του. Μάλλον θα ήταν καλύτερα να περιμένει να δει αν θα τον πλησίαζε κανείς στις Βρυξέλλες. Όμως είχε απομείνει ακόμα κάτι που έπρεπε να κάνει πριν

φύγει από το γραφείο, ένα μήνυμα που έπρεπε να γράψει. Κάποιος που περίμενε πολύ καιρό να λάβει νέα του.

Η Κλάρα Βαλντέν είχε εμφανιστεί αναπάντεχα στη ζωή του, από μια τελείως απροσδόκητη κατεύθυνση. Μια μέρα απλώς βρέθηκε εκεί να τον κρατά στην αγκαλιά της, έχοντας ακουμπήσει το κεφάλι της στον ώμο του, με τα χέρια της μέσα στα μακριά μαλλιά του. Ήταν μια τόσο ταραχώδης περίοδος της ζωής του. Ήταν κενός και μπερδεμένος, καταπονημένος και άγρυπνος. Τελείως, τελείως μόνος. Και τότε, μια μέρα, αυτή στάθηκε εκεί, στο κατώφλι του θλιβερού, άδειου διαμερίσματός του.

«Σε είδα στις διαλέξεις», του είχε πει. «Δεν έχω δει άλλον που να δείχνει πιο μόνος κι από μένα ακόμα. Γι' αυτό σε ακολούθησα. Τρελό, έτσι;»

Έπειτα, χωρίς να πει άλλη λέξη, είχε διασχίσει το κατώφλι και είχε ακουμπήσει τη μοναξιά της δίπλα στη δική του. Και ο Μαχμούντ άφησε εκεί τη μοναξιά του, μέχρι που και οι δύο ήρθαν και ενώθηκαν, μέχρι που μεγάλωσαν μαζί. Ήταν ανακουφιστικό που συχνά δεν ένιωθαν την ανάγκη να μιλούν. Που μπορούσαν απλώς να είναι ξαπλωμένοι πάνω στο σπαρτιάτικο στρώμα του ή στο στενό, σκληρό κρεβάτι της Κλάρα, στο Ρακαρμπέργκετ, και να ακούνε από το παλιό φορητό πικάπ της κάποιο γρατζουνισμένο σιγκλ σόουλ μουσικής που είχε αγοράσει στο παζάρι.

Ακόμα και τώρα δεν περνούσε μέρα χωρίς να το φέρει στο μυαλό του. Για το πώς ανάσαιναν όσο πιο ανάλαφρα μπορούσαν ώστε να μην τραυματίσουν την εύθραυστη μεμβράνη που τους τύλιγε, τους χτύπους της καρδιάς τους που ακολουθούσαν τον ρυθμό από το «I'm so happy» του Prince Phillip Mitchell.

Όμως, από την αρχή ήξερε ότι δεν επρόκειτο να τα καταφέρουν. Υπήρχε κάτι μέσα του που δεν αρκούσε, κάτι αντιφατικό με αυτό που πήγαινε να δημιουργήσει με την Κλάρα. Κάτι που το κρατούσε για τον εαυτό του, βαθιά μέσα στην πιο κρυφή γωνιά της καρδιάς του. Όταν η Κλάρα έγινε δεκτή για μάστερ στο London School of Economics αφού τελείωσαν τη Νομική σχολή, είχαν ορκιστεί ότι θα συναντιούνται, πότε εδώ, πότε εκεί, ότι θα τα κατάφεραν, ότι η απόσταση δεν είχε καμία σημασία σε έναν δεσμό τόσο ισχυρό όσο ο δικός τους. Όμως ο Μαχμούντ ήδη ήξερε ότι αυτό ήταν το τέλος. Μέσα του το φως, το οποίο τόσο καιρό πάλευε να σβήσει, φούντωσε τώρα με μια νέα αποφασιστική φλόγα.

Δε θα ξεχάσει ποτέ το βλέμμα της Κλάρα καθώς στέκο-νταν στο αεροδρόμιο και, κομπιάζοντας, έβγαζε τον λόγο που είχε αποστηθίσει. Ότι πίστευε πως θα ήταν μάλλον καλύτερα να κάνουν ένα διάλειμμα. Θα βάραιναν ο ένας τον άλλο. Δε θα έπρεπε να το δουν αυτό σαν ένα τέλος, αλλά σαν μια ευκαιρία. Όλα τα παραπάνω ήταν καλές δικαιολογίες, αλλά όχι η αλήθεια. Δεν του είπε τίποτα. Ούτε λέξη. Όπως ούτε στιγμή δεν πήρε το βλέμμα της από πάνω του. Όταν είχε ολοκληρώσει, ή όταν ξέμεινε από λόγια, όλη η αγάπη, όλη η τρυφερότητα είχαν χαθεί από τα μάτια της. Τον κοίταξε με μια περιφρόνηση τόσο αδυσώπητη, που δάκρυα άρχισαν να τρέχουν στα μάγουλά του. Έπειτα πήρε τις βαλίτσες της και προχώρησε στον έλεγχο των εισιτηρίων χωρίς να κοιτάξει πίσω της. Αυτό συνέβη πριν τρία χρόνια. Δεν της είχε μιλήσει έκτοτε.

Ο Μαχμούντ έγειρε πάνω από τον υπολογιστή του και άνοιξε ένα νέο μήνυμα. Χτύπησε τα δάχτυλά του πάνω στο

πληκτρολόγιο. Ήταν το μόνο που σκεφτόταν από τότε που τον κάλεσαν σε αυτό το συνέδριο στις Βρυξέλλες: θα έπρεπε να επικοινωνήσει με την Κλάρα. Αλλά δεν το είχε κάνει. Δυσκολευόταν να της γράψει.

«Άντε, άνθρωπέ μου!» είπε φωναχτά. «Άντε!»

Χρειάστηκε σχεδόν μισή ώρα για να γράψει ένα μήνυμα μόλις πέντε γραμμών. Χρειάστηκε ακόμα ένα τέταρτο για να σβήσει ό,τι ενδεχομένως ερμηνευόταν ως διαφορούμενο, απόγνωση, μνεία σε μια ιστορία στην οποία πλέον δεν είχε πρόσβαση. Στο τέλος, πήρε μια βαθιά ανάσα και πάτησε: «αποστολή».

Το πρώτο πράγμα που είδε βγαίνοντας από το κτίριο είκοσι λεπτά αργότερα ήταν το γκρίζο Volvo, να κάθεται σε ένα σκοτεινό πάρκιγκ δίπλα στο ποτάμι. Όταν ξεκλείδωσε το ποδήλατό του, άκουσε τη μηχανή να ανάβει, είδε τους προβολείς να φωτίζονται, ένας φωτεινός κώνος, σαν φάνασμα, που γυάλιζε πάνω στο παλιό μεταλλικό κιγκλίδωμα κατά μήκος του ποταμού Φύρις. Για πρώτη φορά εδώ και πολύ καιρό, ένιωσε αληθινό φόβο.

8 Δεκεμβρίου 2013
Αρχιπέλαγος Αγίας Άννας, Σουηδία

Η ΣΙΩΠΗ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ήταν σχεδόν τόσο εκκωφαντική όσο κι όταν εκπυρσοκρότησε, δύο φορές, διαπεραστικά, το κυνηγετικό όπλο. Το μόνο που ακουγόταν ήταν οι πάπιες που διέσχιζαν κρώζοντας τον όρμο, κι ο σκύλος ο οποίος, κλαψουρίζοντας αδύναμα, πάλευε δεμένος στο λουρί του. Ανυπόμονα. Τα πάντα ήταν γκριζα. Απότομα βράχια και θάλασσα. Γυμνά δέντρα και θάμνοι. Ο άνεμος θρόιζε μέσα στις ξερές καλαμιές στην άκρη του νερού.

«Αστόχησες», είπε ο ηλικιωμένος άντρας κρατώντας τα κιάλια του.

«Αποκλείεται», απάντησε δίπλα του η νεαρή γυναίκα. Το κυνηγετικό όπλο ακουμπισμένο ακόμα πάνω στον ώμο της. Στα μάγουλά της ένωθε παγωμένο το κοντάκι από ξύλο κερασιάς.

«Ίσως την πρώτη φορά, αλλά αποκλείεται να αστόχησα στη δεύτερη», του είπε. «Άσε τον Άλμπερτ να πάει, και μετά βλέπουμε».

Ο ηλικιωμένος άντρας έγειρε μπροστά και έλυσε το λουρί από το κολάρο του σπάνιελ. Ο σκύλος όρμησε γαβγίζοντας δυνατά, χώθηκε στις καλαμιές και προχώρησε στα βράχια προς τα εκεί όπου είχε πυροβολήσει το όπλο.

«Αστόχησες και τις δύο φορές. Πίστεφέ με. Το 'χασες το μπρίο σου, Κλάρα».

Κούνησε το κεφάλι του απογοητευμένος. Μια υποψία χαμόγελου διαγράφηκε στα χείλια της νεαρής γυναίκας.

«Πάντα αυτό λες όταν έρχομαι, παππού. Λες ότι αστόχησα. Ότι έχασα το μπρίο μου».

Πήρε την ίδια στενοχωρημένη έκφραση με του άντρα.

«Και κάθε φορά επιστρέφει ο Άλμπερτ κρατώντας στο στόμα του το κυριακάτικο βραδινό μας».

Ο άντρας κούνησε το κεφάλι του.

«Λέω απλώς αυτό που βλέπω με τα κιάλια, αυτό είναι όλο», μουρμούρισε.

Πάνω από μια πέτρα μπροστά στα πόδια του έβγαλε από το φθαρμένο του σακίδιο ένα θερμός με δύο κύπελλα.

«Μια κούπα καφέ, και μετά πάμε σπίτι να ξυπνήσουμε τη γιαγιά», της είπε.

Χαμηλά από την όχθη άκουσαν τον σκύλο να γαβγίζει κοφτά κι έπειτα να μπαίνει πλατσουρίζοντας στα νερά. Η Κλάρα χαμογέλασε και χτύπησε απαλά τον παππού της στο μάγουλο.

«Ωστε έχασα το μπρίο μου, ε; Έτσι δεν είπες;»

Ο άντρας τής έκλεισε το καταγάλανο μάτι του, έβαλε καφέ στο κύπελλο και της το έδωσε. Με το άλλο του χέρι φαχούλεψε μέσα σε μια κρυφή τσέπη ώσπου έβγαλε ένα μικρό φλασκί.

«Τι θα 'λεγες για λίγο σπίρτο, να γιορτάσουμε τον θρίαμβό σου, σπουδαία μου θηρεύτρια;» τη ρώτησε.

«Τι; Έφερεις να πιεις; Ξέρεις τι ώρα είναι; Καταλαβαίνεις ότι θα πρέπει να το πω στη γιαγιά».

Η Κλάρα κούνησε το κεφάλι της αυστηρά, όμως ο παππούς τής έριξε μια σταγόνα λαθραίο ουίσκι στο κύπελλό της.

Προτού πει μια γουλιά, το τηλέφωνό της άρχισε να χτυπά βαθιά μέσα στην τσέπη του αδιάβροχου παλτού της. Η Κλάρα αναστέναξε και έδωσε το κύπελλο στον παππού της.

«Δεν μπορείς να κρυφτείς από τον διάβολο», της είπε μ' ένα στραβό χαμόγελο.

Η Κλάρα έβγαλε το Blackberry. Δεν της έκανε εντύπωση που είδε το όνομα Εύα-Κάριν να φωτίζει πάνω στην οθόνη. Το αφεντικό της. Δεινόσαυρος των Σοσιαλδημοκρατών και μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: Εύα-Κάριν Μπόμαν.

«Ουφ», γκρίνιαξε προτού απαντήσει.

«Γεια σου, Εύα-Κάριν», είπε, και η φωνή της ήταν μία οκτάβα ψηλότερη και αισθητά πιο γρήγορη απ' ό,τι συνήθως.

«Κλάρα, γλυκιά μου, τι τυχερή που σε βρίσκω! Τα πράγματα έχουν αρχίσει να ζορίζουν, αν καταλαβαίνεις τι εννοώ. Μόλις μου τηλεφώνησε η Γκλέννυς ρωτώντας ποια ήταν η θέση μας στην έκθεση ασφαλείας του IT. Και, όπως ξέρεις, δεν έχω βρει ακόμα χρόνο να τη διαβάσω. Συμβαίνουν τόσο πολλά με...»

Η φωνή της χάθηκε για μια στιγμή. Η Κλάρα έριξε μια ματιά στο ρολόι της. Λίγο πριν τις εννιά. Η Εύα-Κάριν μάλλον βρισκόταν στην ταχεία για το αεροδρόμιο της Αρλάντα. Το βλέμμα της Κλάρα πέρασε πάνω από τα γκριζά, ανεμοδαρμένα βράχια. Φαινόταν παράλογο να μιλά στην Εύα-Κάριν από το αρχιπέλαγος. Η φωνή της έμοιαζε σαν να εισβάλλει στο μοναδικό της καταφύγιο.

«...έτσι αν μπορέσεις να μου ετοιμάσεις μια περίληψη μέχρι τις – τι ώρα να πούμε; Μέχρι τις πέντε, εντάξει; Για να της ρίξω μια ματιά πριν την αυριανή σύσκεψη; Θα έχεις αρκετό χρόνο, σωστά; Είσαι ένας άγγελος, γλυκιά μου.»

«Βεβαίως», απάντησε η Κλάρα. «Μάλιστα, Εύα-Κάριν,

μάλλον δεν το θυμάστε, αλλά αυτή τη στιγμή βρίσκομαι στη Σουηδία και πετάω για Βρυξέλλες αύριο στις δύο το μεσημέρι. Δεν είμαι σίγουρη αν θα την έχω έτοιμη μέχρι τις πέντε».

«Κλάρα, φυσικά και το ξέρω ότι είσαι στη Σουηδία», τη διέκοψε η Εύα-Κάριν με μια φωνή που δεν επιδεχόταν περαιτέρω συζήτηση. «Όμως μπορείς να δουλεύεις ενώ ταξιδεύεις, έτσι δεν είναι; Δηλαδή, για τον Θεό, είχες ελεύθερο όλο το Σαββατοκύριακο, σωστά;»

Η Κλάρα κάθισε οκλαδόν πάνω στα βρεγμένα βρούα και έκρυψε το πρόσωπό της στα χέρια. Ήταν πρωί Κυριακής. Μόνο το Σάββατο είχε ελεύθερο. Ήταν λες και της απομυζούσε όλη τη χαρά για ζωή.

«Κλάρα; Κλάρα; Μ' ακούς;»

Η φωνή της Εύα-Κάριν ήχησε μες στο αυτί της.

Η Κλάρα καθάρισε τον λαιμό της και κούνησε το κεφάλι. Πήρε μια βαθιά ανάσα και μίλησε πιο δυνατά, πιέζοντας τη φωνή της να ακουστεί ζωηρή, τολμηρή και πρόθυμη να εξυπηρετήσει.

«Εννοείται, Εύα-Κάριν», της απάντησε. «Κανένα πρόβλημα. Θα σου στείλω με μείλ την περίληψη απόψε πριν τις πέντε».

Μισή ώρα αργότερα, η Κλάρα Βαλντέν βρισκόταν ξανά στο δωμάτιο όπου μεγάλωσε, περιτριγυρισμένη από τη ροζ ταπετσαρία με τα λουλουδάκια για την οποία είχε εκλιπαρήσει όταν ήταν δέκα χρονών. Οι λείες, φθαρμένες σανίδες κάτω από τα γυμνά πόδια της. Έξω από το παράθυρό της η Βαλτική θάλασσα τρεμόφεγγε μέσα από τα γυμνά δέντρα. Πάνω στη θάλασσα έβλεπε τα κύματα να αφρίζουν. Περίμεναν καταιγίδα μέχρι το βράδυ. Έπρεπε να βιαστούν.

Ο παιδικός της φίλος Μπο Μπένγκτσον, ο οποίος έμενε πιο μακριά στον όρμο, θα την πήγαινε με τη βάρκα και το αυτοκίνητο στο Νόρσεπινγκ. Έπειτα θα έπαιρνε το τρένο για το αεροδρόμιο και μια πτήση που θα την προσγείωνε στην κανονική της ζωή στις Βρυξέλλες.

Έβγαλε το τριμμένο πουκάμισο πάνω από τους κοκαλιάρικους ώμους της και φόρεσε ένα ανοιχτόχρωμο, στενό μπλουζάκι με μια ασύμμετρη ζακέτα. Άλλαξε το φθαρμένο κοτλέ παντελόνι, το οποίο στην πραγματικότητα ήταν της γιαγιάς της, με ένα γιαπωνέζικο μπλουτζίν. Φόρεσε ένα ζευγάρι Nike, που κυκλοφορούσαν σε περιορισμένο αριθμό, αντί για τις γαλότσες με τη χοντρή επένδυση που είχε βάλει το πρωί στο κυνήγι. Έβαλε σκούρα σκιά στα μάτια. Χτένισε βιαστικά τα κατάμαυρα μαλλιά της. Έδειχνε άλλος άνθρωπος στον καθρέφτη της μικρής λευκής τουαλέτας. Οι σανίδες έτριζαν καθώς κινούνταν.

Η Κλάρα σηκώθηκε από την καρέκλα και άνοιξε την πόρτα μιας μικρής αποθήκης. Προσεκτικά, μεθοδευμένα, προχώρησε μες στο σκοτάδι και τράβηξε ένα παλιό, φθαρμένο κουτί παπουτσιών από το οποίο έβγαλε μια στοίβα φωτογραφίες. Τις άπλωσε στο πάτωμα και κάθισε μπροστά τους ανακούρκουδα.

«Πάλι κοιτάς αυτές τις παλιές φωτογραφίες, Κλάρα;»

Η Κλάρα γύρισε το κεφάλι της. Η γιαγιά της έμοιαζε σχεδόν διαφανής μες στο αχνό φως που έμπαινε από τα μικρά παράθυρα της σοφίτας. Το σώμα της ήταν τόσο εύθραστο και λεπτεπίλεπτο. Αν δεν το είχες δει με τα ίδια σου τα μάτια, ποτέ δε θα πίστευες ότι σκαρφάλωνε ακόμα πάνω στις ροζιασμένες μηλιές για να διώξει τα πουλιά από τα φρούτα.

Είχε τα ίδια καταγάλανα μάτια με τον παππού. Θα

μπορούσαν να είναι αδέρφια – αλλά κανείς δεν αστειευόταν μ' αυτό το θέμα στο αρχιπέλαγος. Το πρόσωπό της είχε μερικές γραμμές, αλλά ήταν αρρutiδωτο. Καθόλου μακιγιάζ, μόνο ήλιος, γέλιο και θαλασσινό νερό, έλεγε. Δεν έδειχνε πάνω από εξήντα, αλλά θα γινόταν εβδομήντα πέντε σε μερικούς μήνες.

«Ήθελα μόνο να ρίξω μια ματιά, ξέρεις», απάντησε η Κλάρα.

«Γιατί δεν τις παίρνεις μαζί σου στις Βρυξέλλες; Ποτέ δεν το κατάλαβα. Τι νόημα έχει να είναι εδώ;»

Η γιαγιά κούνησε το κεφάλι της. Κάτι θλιμμένο και μοναχικό πέρασε φευγαλέα από τα γαλάζια μάτια της. Για μια στιγμή έδειχνε σαν να ήθελε να πει κάτι, όμως άλλαξε γνώμη.

«Δεν ξέρω», είπε η Κλάρα. «Απλώς έτσι πρέπει να γίνει. Εδώ ανήκουν. Λοιπόν, για πες μου, έχουν απομείνει τίποτε κουλουράκια με ζαφορά;»

Μάζεψε τις φωτογραφίες και τις έβαλε ξανά απαλά στο κουτί, προτού κατέβει με τη γιαγιά της τις σκάλες που έτριζαν.

«Α, να τη! Με τα στιλάτα ρούχα της πόλης και τα όλα της!»

Ο Μπο Μπένγκτσον περίμενε ήδη στην προβλήτα όταν η Κλάρα κατέβηκε το δρομάκι από το σπίτι των γονιών του με τα ξεθωριασμένα χρώματα του αρχιπελάγους. Όπως είχε κάνει τόσες φορές στο παρελθόν. Ήταν λες και τα βήματά της έβρισκαν μόνα τους τον δρόμο. Λες και το μυαλό της ή η σπονδυλική της στήλη δε χρειάζονταν για να αποφεύγει τις ρίζες, τις πέτρες, τις λακκούβες.

«Άσε μας, Μπούσε. Σαν τον παππού μου μιλάς», είπε η Κλάρα.

Αγκαλιάστηκαν αμήχανα. Ο Μπούσε ήταν λίγα χρόνια μεγαλύτερός της και είχαν σχεδόν μεγαλώσει μαζί στο νησί. Ήταν σαν αδερφός της. Δύο αδέρφια με διαφορετική εμφάνιση και προσωπικότητα.

Ήταν παράξενο δίδυμο. Η Κλάρα ήταν μικροκαμωμένη και λεπτή, πάντα άριστη μαθήτριά, αλλά και αρκετά καλή στο ποδόσφαιρο ώστε να παίξει για ένα διάστημα με την ομάδα των αγοριών του Εστερβίκινγκ. Στον Μπο άρεσε το φάρεμα και –μόλις μεγάλωσε κάπως– το κυνήγι, το ποτό και οι καβγάδες. Εκείνη ήθελε πάντα να φύγει από εκεί. Αυτός ποτέ δε σκέφτηκε να εγκαταλείψει το αρχιπέλαγος. Όμως κάθε μέρα που περνούσε πήγαιναν μαζί στο σχολείο. Τη μισή χρονιά που ο καιρός ήταν ζεστός, έπαιρναν τη σχολική βάρκα, και τον χειμώνα πήγαιναν με το χόβερκραφτ. Κάτι τέτοια πράγματα δημιουργούν έναν δεσμό πιο ισχυρό από άλλους.

Η Κλάρα πήδηξε μέσα στη βάρκα του Μπούσε, η οποία μπορεί να ήταν παλιά, αλλά είχε αποδειχτεί σκυλί μες στον χρόνο. Σήκωσε τα στραπατσαρισμένα μπαλόνια καθώς, με μερικούς ελιγμούς, απομακρύνονταν από την προβλήτα. Μόλις τελείωσε, πήγε να βρει τον Μπούσε μέσα στο μικρό πηδαλιουχείο. Τα κύματα ορθώνονταν έξω από τα βρόμικα φινιστρίνια, οι κορυφές τους ήταν λευκές και αποφασισμένες.

«Θα έχει καταιγίδα απόψε», είπε ο Μπούσε.

«Έτσι λένε», απάντησε η Κλάρα.